
Bra om morsmelkbanker

BOKOVERSIKT

I serien veiledere til smittevernloven er det nå kommet et viktig tilskudd: Boken om drift og organisering av morsmelkbanker. Morsmelk er et høyverdig næringsmiddel, men inneholder i fersk form også f.eks. immunglobuliner og blir derfor å sammenlikne med blod og vev når melken skal gis til andre enn kvinnens eget barn. Dette og i tillegg problemene knyttet til oppbevaring gjør at det må stilles særlig strenge krav for å hindre smitteoverføring.

Både frysing og varmebehandling ødelegger morsmelkens spesielle kvaliteter, men næringsverdien opprettholdes. Derfor skiller man mellom ulike kategorier morsmelk. Lover og forskrifter både om smittevern og næringsmidler må følges. Forsvarlig drift av morsmelkbanker må basere seg på friske givere uten påvist allmennfarlig sykdom. Giverne må heller ikke leve på en måte som medfører spesiell risiko for å bli smittet av slike sykdommer. Banken må følge nøye testrutiner av giver og melk, merke og oppbevare melken på en god måte. Det må finnes dokumentasjonssystemer med mulighet for å spore givere og mottakere. Samtidig har både givere og mottakere krav på anonymitet. Forsvarlig drift av morsmelkbanker er ikke noe for amatører. Enkelte vil kanskje stille spørsmål om det er nødvendig med så omfattende krav. En henvisning til Dent-o-sept-skandalen viser med all tydelighet hvor galt det kan gå når hygienene svikter.

Boken er skrevet av en bredt sammensatt arbeidsgruppe med lang og relevant erfaring både når det gjelder pediatri, mor-barn-arbeid, mikrobiologi, drift av morsmelkbank, legemidler og bioprodukter og ikke minst lovgivningen. Forfatterne fremstiller emnet på en lettfattelig, informativ og oversiktlig måte med nødvendige litteraturreferanser. Boken inneholder greie tabeller og som vedlegg finnes eksempler på de skjemaene som er nødvendige for driften. Dersom man skal trekke frem noe negativt, må det bli forsideillustrasjonen som i strektegning gjengir en kvinne tilkoblet en "melkemaskin".

Denne veilederen bør være obligatorisk lesing for alle som arbeider med nyfødtnedisin, mor-barn-arbeid og smittevern.

StigHarthug

TrineHerud

Publisert: 10. juni 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. februar 2026.